

Posudok vedúceho diplomovej práce**Meno diplomanta: Michaela T a b a k o v á****Téma práce: Vplyv Slovenského národného povstania
na ústavnú situáciu Československa**Počet strán : **50**Dátum odovzdania práce : **30.6.2008**

1) Predložená diplomová práca sa týka základnej problematiky ústavných dejín Čechov a Slovákov, histórie štátoprávneho riešenia vzťahov oboch národov. Ide o tému dosiaľ už mimoriadne rozsiahlym spôsobom spracovanú, doloženú mimoriadne obsiahlym dokumentačným materiálom a zdalo by sa, že už skoro bezo zvyšku zo všetkých strán a pohľadov analyzovanú, takže je možno pochybovať o jej aktuálnosti. Svoji dosahom sa však dotýka aj dneška a obzvláštno významu nadobúda pre mladú slovenskú generáciu s jej historickou ne/pamäťou. Z hľadiska najmä slovenských študentov považujem tému za aktuálnu a preto som voľbu témy (hoc aj už niekoľkokrát spracovanej) Michaelou Tabakovou privítal.

2) Vzhľadom k rozsiahlemu katalógu prameňov všetkého druhu (dokumentov aj literatúry) z ktorých niektoré (a dôležité) aj diplomantka uvádza, nepovažujem tému za obzvlášť náročnú čo do získania faktografického a teoretického zázemia. Dôležité je, ako si autorka poradila s triedením a hodnotením získaných poznatkov. A pri hodnotení jej prínosu je treba vychádzať jednak z účelu a obecných požiadaviek kladených na diplomové práce, jednak z toho, ktoré stránky hodnotených skutočností považovala za podstatné a ktoré považovala za možné opomenúť.

3) Vychádzajúc z vyššie uvedeného som dospel k názoru, Michaela Tabaková základný cieľ práce, ako bol formulovaný v diplomovej úlohe, splnila. Využitie literatúry a prameňov bolo síce nie celkom vyvážené, na druhej strane však oceňujem jej evidentnú samostatnosť spracovania, čomu konečne nasvedčuje aj určitý (pardon) „ľarbavo školský“ spôsob formulácii, ktoré používa. Čo však nepovažujem za mínus – naopak, aspoň je jasné že svoje formulácie tvorila sama a mechanicky neopisovala. Ale hovoriť o „rovnoprávnom štáte“ (Úvod – snád' štáte rovnoprávných dvoch národov, nie?), o českých „potrebách“ (str.29 – azda „predstavách“, „konceptiach“) nie je najšťastnejšie.

Pozitívne hodnotím formálnu stránku práce, celkovú úpravu a prehľadnosť, ku ktorej prispieva aj zvýraznenie (tučnou tlačou) čísiel normatívnych aktov a dôležitých inštitútov a inštitúcií. V samotnej osnove však vidím určité

disproporcie spočívajúce v tom, že čisto historickej časti je proporčne venované v zrovnaní s časťou týkajúcou sa vlastnej ústavnej problematiky pomerne značné miesto (nič proti časti týkajúcej sa obdobia pred povstaním, skôr ide o to, že časť týkajúca sa ústavnej problematiky, mohla byť rozsiahlejšia (o tom nižšie).

Pokiaľ ide o poznámkový aparát, je v v poriadku. S jedinou výnimkou: na str.7 chýba odkaz na prameň, z ktorého bol čerpaný výrok A.Hlinku, týkajúci sa V.Tuku.

Redakčne je práca odovzdaná v podstate dobrom stave, hoc aj tu sa nájdu nedôslednosti (str. 2, 8, 11 ... ďalej som tom už nerzaznamenával).

Na druhej strane vidím v práci mnoho veľmi pozitívnych prvkov. Radil by som sem napr. charakteristiku revolučného procesu rokov 1944-1948 na str.38, veľmi vhodné naviazanie vývoja v rokoch 1945-1948 na ústavnoprávne dôsledky Slovenského národného povstania, či uvedenie úvahy o menej známom dokumente „Stanovisko a požiadavky slovenského národa“ z 2.3.1945

4) Moja najvážnejšia kritická pripomienka smeruje k tomu, že diplomantka sa nezmenila o nariadení o nariadení činnosti SNR a normotvorbe Zboru povereníkov z obdobia Povstania vcelku. Pozornosť venovala skoro výhradne v istom slova zmysle „čistým“ ústavnoprávnym problémom, celkom však pominula nariadenia a iné normatívne akty, týkajúce sa napr. poštátnenia školstva, potrestania vojnových zločincov, majetkových zásahov atď. a to napriek tomu, že v uvádzanej literatúre zmieňuje prácu V.Prečana „Slovenské národné povstanie – Dokumenty“, ktorá toto všetko obsahuje. V práci chýba tiež zmienka o zmenách v politickom systéme krajiny (Národný front za účasti zjednotených masových spoločenských organizácií, zlúčenie KSS a sociálnej demokracie, systém dvoch strán), a čo je najdôležitejšie, nenájdeme zmienku o revolučných národných výboroch, čo bolo z hľadiska ústavného mimoriadne dôležité. Aj tu by bolo užitočné plnšie využiť prácu G.Husáka „Svedectvo o Slovenskom národnom povstaní“.

Drobnejšie formulačné nedôslednosti sa dajú ospravedlniť, niekde ide o akýsi skôr žurnalistický úlet („kto i len náznakom prejavoval svoju nespokojnosť, putoval do Ilavy“- str. 12., Fr. Karmazin „riadil štát“ – str.11), inde o nepresnosti faktické (Podkarpatská Rus nebola Maďarmi plne okupovaná po Viedenskej arbitráži, ale až po 14.marci 1939 – str.8), inokedy ide zrejme o prevzatie názoru (zriadenie krajinského /zemského/ zriadenia v r.1927 ako „malý ústupok“ Slovákom (skôr naopak!)

5) V priebehu obhajoby by mala diplomantka okrem zaujatia stanoviska k vyššie vysloveným kritickým poznámkam objasniť svoj názor na dve otázky:

a) V ktorých oblastiach zasiahla nariadení o nariadení činnosť SNR v dobe povstania najvýraznejšie do ústavných pomerov Československa?

b) Aká bola úloha a činnosť národných výborov v dobe povstania a akým spôsobom boli centrálné riadené?

6) Mám dojem, že som si ako vedúci diplomovej práce v záverečnom časovom tlaku a v snahe dodržať termín odovzdania posudzovanej práce k 30.6.2008 nevyšiel jej niektoré nedostatky v zmysle vyššie uvedenom. Napriek týmto nedostatkom som však toho názoru, že práca splňuje požiadavky kladené na diplomové práce a z toho dôvodu ju tiež odporúčam k obhajobe.

7) Konečný klasifikačný stupeň práce bude prirodzene daný až výsledok obhajoby. Predbežne navrhujem klasifikačný stupeň **d o b r ý**.

V Prahe dňa 07. 07. 2008

Ján Gronský
vedúci diplomovej práce